

50. léta

BUDUJEME SOCIALISMUS

Elektrotechnika byla na strmém vzestupu. Samostatná FEL sice vznikla v časech rozdělování a zmenšování VŠ kvůli efektivnějšímu dohledu komunistického režimu, ale při jejím oddělení od strojínského inženýrství hrály roli především důvody věcné a odborné, nikoli politické. Myšlenka osamostatnění vznikla už v roce 1947, cílem bylo rozšířit a prohloubit vysokoškolské vzdělávání nových odborníků ve specializovaných elektrotechnických oborech.

Po únoru 1948 přišly vysoké školy o svoji tradiční autonomii. Pomocí tzv. Akčních výborů byli z ideologicko-politických důvodů profesori odstavováni mimo službu, studenti vyučováni – na Vysoké škole strojínské a elektrotechnického inženýrství se jednalo o 20 % posluchačů. Problémem doby bylo, jakým způsobem zajistit tzv. vedoucí úlohu komunistické strany při řízení vysokého školství. Například posilování dělnických kádřů v řadách studentů se realizovalo formou státních kurzů pro přípravu dělníků na vysoké školy. Nový zákon o VŠ z r. 1950 zaváděl systém státního dohledu a umožnil zestátnění veškerého majetku. Sovětský vzor se prosazoval jednak z rozhodnutí ústředních orgánů, jednak v podobě tzv. sebesověřivace, prováděné samotnými vysokými školami. Výsledkem radikálních změn bylo zavedení fakult, kateder, požadavku politického aktivismu učitelů a studentů. Akademické funkcionáře měl nadále jmenovat stát prostřednictvím ministerstva školství. Od r. 1951 fungovaly katedry marxismu-leninismu, vojenské přípravy, tělesné výchovy a jazyků, přičemž výuka ruského jazyka se tehdy stala povinnou.

Po r. 1952 došlo na VŠ k oddělení vědy od výuky ve prospěch nově založené Československé akademie věd, poněkud paradoxně se při tom značně angažovali i přední funkcionáři a odborníci z ČVUT.

Linii vzdělávání určovaly potřeby pětiletky – tedy výroby, což vyžadovalo „produkcí a výchovu technické inteligence – odborně zdatné a politicky uvědomělé, ideově spojené s dělnickou třídou, budovatele, organizátory výroby, provozní inženýry, nikoli zvláštní talenty, nýbrž dobrý průměr do výrobní praxe“.

Studium elektrotechnického inženýrství se od 3. ročníku dělilo na silnoproud a slaboproud.

V r. 1956 novela VŠ zákona posílila pozici rektora a zavedla funkci kvestora, který vedl rektorát a hospodářsko-správní agendu. Nařízením min. školství č. 27/1957 Sb. byla vysokým školám přiznána právní subjektivita.

Propaganda oslavovala „ěru inženýrů“, ti ovšem jako ostatní vysokoškoláci po absolutoriu dostávali tzv. umístěnky – povinnost přijmout zaměstnání v konkrétním podniku v určeném místě mnohdy v pohraničí.

Technika trpěla nedostatkem prostor a počty studentů narůstaly. Při příležitosti 250. výročí založení ČVUT v r. 1957 padlo rozhodnutí o dostavbě areálu techniky na pozemcích v Dejvicích. FEL byla rozseta po vnitřní Praze – Karlovo náměstí, energetici v Husově ulici, matematici Na Bojišti, vojenská katedra v Ječné, další v Trojanově, Štěpánské, Horské... a v Poděbradech.

Vítězný projekt F. Čermáka, G. Paula a jejich spolupracovníků V. Hladíka a J. Liberského usiloval o parametry světové úrovně. Podařilo se dosáhnout harmonického propojení starší zástavby s novým souborem. Výstavba začala monoblokem (FEL a FS), dílnami a laboratořemi.

Organizace studia procházela v průběhu dalších desetiletí neustálými změnami, které způsobovaly jak vnější, tak vnitřní příčiny. Zevnitř vycházela spíše snaha o zvyšování úrovně studia a prestiže školy, zvenku od ministerstva školství přicházely mnohdy protichůdné pokyny. Téměř nepřetržitě proto pracovaly celostátní přestavbové komise.

Výstavba laboratoře na Karlově náměstí.

Účast povinná!

Účast v průvodu 10. výročí vítězného února – r. 1948.

Pohled na budovu VŠCHT z míst současného bloku B2 monobloku FEL/FS.

Promoce v kostele...

Honorables, spectabiles, soudruzi a soudružky...

Index V. M. Nomokonova, stud. rok 58/59, Poděbrady.

RADIOTECHNIKA

V ak. roce 1937/38 se na Vysoké škole strojínské a elektrotechnického inženýrství ČVUT pod vedením prof. Ing. Dr. Josefa Stránského začal budovat Ústav vysokofrekvenční elektrotechniky, který se stal základním pilířem pro výuku radiotechniky na ČVUT.

Po válce se centrem dění stal Ústav radiotechniky v čele s prof. Stránským, který měl sídlo v Husově ulici v Praze. Celosvětový explozivní rozvoj rozhlasové a televizní techniky, jakož i radiolokace ve 40. letech vyžadoval rostoucí počet vysokoškolsky vzdělaných odborníků. Pro jejich vzdělávání neměl stát dostatečné kapacity, a proto byla v roce 1953 založena Fakulta slaboproudé techniky, záhy přejmenovaná na Fakultu radiotechniky. Umístěna byla na zámku v Poděbradech, děkanem byl prof. RNDr. Jindřich Forejt, Dr.Sc. Roku 1959 došlo ke zrušení samostatné Fakulty radiotechniky a s poněkud pozmeněným studijním programem byla připojena opět k Elektrotechnické fakultě ČVUT, přičemž výuka probíhala v Poděbradech až do roku 1965.

V r. 1964 po stavebním dokončení bloku B2 novostavby FEL Dejvicích byla z Poděbrad postupně přestěhována také výuka radiotechniky. Zajišťovaly ji tři katedry – teoretické radiotechniky (prof. Stránský), obecné radiotechniky (doc. J. Eichler) a užité radiotechniky (doc. J. Forejt, později doc. J. Svárovský). Těmto katedrám byly přiděleny prostory ve 4. patře bloku C3 (později Stránského laboratoře), a dále prostory v 6. až 8. patře B2 a v 5. patře B3.

S příchodem prof. Bohumila Kvasila došlo v letech 1969 až 1972 k zásadním změnám, vznikla katedra šíření elektromagnetických vln, kterou řídil, kat. radioelektronických zařízení (doc. Eichler), kat. radioelektronických systémů (doc. Svárovský) a kat. zvukové techniky a vibrací (prof. Merhaut). V posledních letech je výuka radiotechniky soustředěna na katedře radioelektroniky a katedře elektromagnetického pole.

1950

Přijat nový zákon o vysokých školách č. 58/1950 Sb. Zahájen legislativní proces osamostatnění a ustavení elektrotechnické fakulty.

prof. RNDr. Zdeněk Pírko
1950–1952
1956–1960

prof. Ing. RNDr. Josef Slavík
1952–1954

1952

Vědecká činnost byla přesměrována z vysokých škol, které se měly soustředit na výuku, do nově založené Československé akademie věd. Vznikla Laboratoř pro automatizaci a telemechaniku při ČSAV (prof. Zdeněk Trnka).

doc. Ing. Dr. Bohumil Kvasil
1954–1955

doc. Ing. Dr. Karel Elicer
1955–1956

1956

Přijata novela zákona o vysokých školách č. 46/1956 Sb., která vrátila vědu i na vysoké školy a posílila postavení rektora. Bylo povoleno uspořádání studentského majálesu.

1957

Při oslavách 250. výročí založení ČVUT bylo rozhodnuto o dostavbě areálu v Dejvicích.

1958

Architektonickou soutěž vyhrál projekt Františka Čermáka, Jiřího Liberského a kol.

1959

Dostavba byla zahájena realizací monobloku pro FEL a FS.